

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова вченої ради
29.06.2021
протокол № 6, п. 13

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ від 29.06.2021 № 137

***ОСНОВИ ТЕОРІЇ МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ /
FUNDAMENTALS OF LINGUAL COMMUNICATION***

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр» /	bachelor
Галузь знань	03 Гуманітарні науки /	03 Humanitarian Sciences
Спеціальність	035 Філологія /	035 Philology
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська /	Germanic Languages and Literatures (including Translation), First Foreign Language - English

Розробник: Нечипоренко Віолета, кандидат філологічних наук, доцент

Гарант освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» - Чугу Світлана, кандидат філологічних наук, доцент підпис

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу від 28.05.2021 протокол № 05; на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету від 14.06.2021 протокол № 6.

Рецензенти:

Тимощук Наталія, кандидат філологічних наук, доцент.

Білюк Інна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської мови Навчально-наукового інституту іноземної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Редактор: Фатєєва Т.

Комп'ютерна верстка: Тимощук М.

Підп. до друку 08.07.2021. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,45.
Обл.-вид. арк. 1,16. Тираж 5. Зам. № 321.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Мета вивчення дисципліни.

Вивчення курсу «Основи теорії мовної комунікації» передбачає формування у здобувачів вищої освіти фундаментальних знань з теорії і методології дослідження лінгвістичних явищ, мовленнєвої ситуації, мовних картин світу, професійних навичок за фахом «Філологія».

Мета вивчення дисципліни - формування у здобувачів вищої освіти системи сучасних прагмалінгвістичних знань про структуру, закономірності та найважливіші аспекти мовної (у тому числі міжкультурної) комунікації, вмінь використовувати набуті знання у практиці іншомовного спілкування, перекладу і у науковому аналізі мовленнєвої взаємодії, висвітлення ролі мовної комунікації у контактній зоні, поняття про мову і стиль мовлення та тактики спілкування.

Результати вивчення навчальної дисципліни її місце в освітньому процесі.

«Основи теорії мовної комунікації» являє собою комунікативно орієнтований курс вивчення ділової мови, охоплює необхідну теоретичну інформацію (лінгвістичну, психолінгвістичну, психологічну, етичну), практичні рекомендації з оволодіння мовними жанрами, а також питання, переважно пошукового проблемного характеру, завдання репродуктивного (наприклад, спостереження, аналіз тексту) і творчого плану (рольові ігри, виступи й ін.).

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» для освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» є формування комплексу компетентностей:

- **інтегральна компетентність:** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

- спеціальні (фахові) компетентності:

СК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську та німецьку мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

СК 11. Здатність до надання консультацій з дотриманням норм літературної мови та культури мовлення.

СК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

Формування зазначених компетентностей передбачає формування *культурологічних, соціолінгвістичних, прагматичних* субкомпетентностей, а також *уміння вчитися*:

- володіти і оперувати термінологічним апаратом теорії мовної комунікації;
- орієнтуватися в сучасних підходах до вивчення і аналізу мовних явищ;
- вміти застосовувати набір дослідницьких інструментів для аналізу мовної картини світу, мовленнєвої ситуації;
- володіти базовими навичками міжкультурної комунікації;
- застосовувати методи і прийоми самостійного розв'язання комунікативних завдань у професійній діяльності.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» полягають:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та англійською і німецькою мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та англійською та німецькою мовами.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Практичний курс першої іноземної мови», «Історія першої іноземної мови», «Вступ до мовознавства», «Сучасна українська мова».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Якщо здобувач вищої освіти повністю виконав програму дисципліни та набрав протягом семестру 75 і більше балів, то підсумкова оцінка може бути виставлена без опитування чи виконання екзаменаційного завдання на момент проведення екзамену.

У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
		Усього годин / кредитів	Лекції	Практ.	Самост. робота	
1.	Тема 1. Теорія мовної комунікації як наука і навчальна дисципліна	8	2	2	3	УО, ІЗ, ТЗ, СУН
2.	Тема 2. Етапи становлення і розвитку теорії мовної комунікації	14	2	4	7	ТЗ, СУН, УО, ПЗ, Т
3.	Тема 3. Комунікація в структурі людської цивілізації	14	2	4	8	УО, ПЗ, Т, ТЗ, СУН
4.	Тема 4. Структура теорії мовної комунікації та її понятійний апарат	8	2	2	4	УО, ПЗ, Т, ТЗ, СУН
5.	Тема 5. Комунікативний акт як функціональна одиниця комунікативного процесу	7	-	2	4	УО, ПЗ, ІЗ, ТЗ
6.	Тема 6. Структура мовної особистості як учасника комунікативного процесу	7	-	2	4	УО, ПЗ, ІЗ, ТЗ
7.	Тема 7. Продукування та сприймання мовлення у спілкуванні	14	2	4	8	УО, ПЗ, ІЗ, Т, ТЗ, СУН
8.	Тема 8. Види мовлення як діяльності	8	2	2	4	УО, ПЗ, ІЗ
9.	Тема 9. Дискурс як глобальна одиниця організації мовного коду в комунікації	7	2	2	4	УО, ПЗ, ІЗ
10.	Тема 10. Текст як результат і одиниця комунікації	7	2	2	4	ТЗ, СУН
11.	Тема 11. Управління комунікативними процесами	7	-	2	4	УО, ПЗ, Т, ТЗ, СУН
12.	Тема 12. Моделі масової комунікації: реклама, пропаганда, паблік рілейшнз	8	2	2	4	УО, ПЗ, ІЗ
13.	Тема 13. Особливості міжкультурної комунікації. Бар'єри міжкультурної комунікації	8	2	2	4	УО, ПЗ, Т, ТЗ, СУН
14.	Тема 14. Універсальні та етноспецифічні аспекти мовного спілкування	14	2	4	8	УО, ПЗ, ІЗ, ТЗ
15.	Тема 15. Комунікативні хиби та невдачі.	9	2	4	4	СУН
16.	Тема 16. Міжкультурна комунікація і вивчення іноземних мов	8	2	2	4	УО, ПЗ, ІЗ, ТЗ
17.	Тема 17. Соціально-психологічні основи ділової взаємодії. Бізнес-комунікація	8	2	2	4	СУН
18.	Тема 18. Особливості невербальної комунікації	8	2	2	4	УО, ПЗ, ІЗ
19.	Тема 19. Комунікативні технології	8	2	2	4	УО, ІЗ, ТЗ, СУН
20.	Тема 20. Теорія переговорів	8	2	4	4	УО, ІЗ, ТЗ, СУН
	Загальний обсяг навчального часу	180 / 6	34	52	94	
	Підсумковий контроль – екзамен					

Умовні позначення:

УО – усне опитування

ПО – письмове опитування

ІЗ – індивідуальне завдання

ПЗ - письмове завдання

ТЗ – творче завдання

Т – тестування

КТ – комп'ютерне тестування

СУН – система управління навчанням

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми).

Тема 1. Теорія мовної комунікації як наука і навчальна дисципліна

Теорія мовної комунікації як наука і навчальна дисципліна. Сутність, категорії мовної комунікації та її взаємозв'язки з іншими галузями знань, предмет і завдання теорії мовної комунікації, методи теорії мовної комунікації.

Тема 2. Етапи становлення і розвитку теорії мовної комунікації

Виокремлення теорії мовної комунікації – соціально-наукового знання про мову як мовний код. Співвіднесення теорії мови і теорії комунікації. Етапи становлення теорії комунікації: 1) друга половина 40-х років ХХ ст. (перші моделі комунікації); 2) 50-60-ті роки ХХ ст.; 3) 90-ті роки ХХ ст. і дотепер.

Витоки теорії мовленнєвої діяльності. Античні й середньовічні підходи до мовленнєвої діяльності. ХІХ століття у вивченні мовленнєвої діяльності. Внесок О.О.Потебні, Ф. де Соссюра, В. фон Гумбольдта. Вивчення мовленнєвої діяльності у ХХ столітті. Л.С.Виготський. Актуальні питання теорії мовної комунікації на сучасному етапі. Внесок учених вітчизняної лінгвістичної школи.

Тема 3. Комунікація в структурі людської цивілізації

Комунікація як процес. Загальні характеристики комунікації. Види комунікації: візуальна, вербальна, перформансна. Комунікативний простір. Мова та її функції.

Поняття про інформаційне суспільство. Поняття про інформаційний простір і масову комунікацію. Феномен інформаційних війн. Зміни комунікативних технологій та їх значення в інформаційному суспільстві. Процеси говоріння/ слухання, письма/читання в умовах сучасної комунікації. Технічні засоби спілкування, їх вплив на розвиток комунікативних процесів в інформаційному суспільстві. Спілкування – невід'ємна частина життєдіяльності особистості.

Тема 4. Структура теорії мовної комунікації та її понятійний апарат

Фактори процесу комунікації: комунікатор, цільова аудиторія, повідомлення, канал комунікації. Дихотомії процесу комунікації: вербальна/візуальна, ієрархічна/демократична, агресивна/сприятлива, комунікативна/метакомунікативна, усна/письмова. Риторика як наука і мистецтво. Предмет, об'єкт, мета вивчення ділової риторики.

Тема 5. Комунікативний акт як функціональна одиниця комунікативного процесу

Поняття про комунікативний акт. Складові комунікативного акту. Конситуація (екстралінгвістичний компонент комунікативного акту). Зміст конситуації. Контекст (семантичний компонент комунікативного акту). Типи контексту. Пресупозиція як когнітивний компонент комунікативного акту. Мовлення як лінгвістичний компонент комунікативного акту.

Тема 6. Структура мовної особистості як учасника комунікативного процесу

Комунікативна складова мовної особистості. Комунікативна роль. Комунікативний статус. Комунікативна позиція та її різновиди. Комунікативний тип. Класифікація комунікативних типів. Соціометрична складова мовної особистості. Психологічна складова мовної особистості. Соціоінтерактивна складова мовної особистості. Мовна складова. Мовленнєво-риторична складова мовної особистості. Національно-культурна складова мовної особистості.

Тема 7. Продукування та сприймання мовлення у спілкуванні

Процес висловлювання. Поняття про мовленнєвий акт. Мотивація мовлення. Мовленнєва інтенція. Породження мовлення як процес. Моделі, етапи і рівні породження мовлення. Перехід до акустичного й графічного мовлення.

Моделювання процесу сприймання мовлення. Зворотний зв'язок. Проблеми, пов'язані з процесом сприймання мовлення. Слухання і його роль у комунікації. Поняття про білінгвізм.

Тема 8. Види мовлення як діяльності

Поняття про мовленнєву діяльність. Культура мовленнєвої діяльності. Види мовленнєвої діяльності: говоріння, письмо, аудіювання, читання. Види аудіювання: глобальне, детальне, критичне. Основні прийоми рефлексивного слухання. Дихотомії: писемне / усне мовлення; монологічне / діалогічне мовлення. Діалог і його організація. Організація полілогу. Види мови: зовнішня, внутрішня.

Тема 9. Дискурс як глобальна одиниця організації мовного коду в комунікації

Поняття про дискурс. Основні підходи до розуміння дискурсу. Мовленнєвий жанр. Підходи до аналізу дискурсу. Типи і види дискурсу. Інституційні дискурси.

Тема 10. Текст як результат і одиниця комунікації

Основні підходи до тлумачення тексту. Співвідношення понять «дискурс» - «текст» - «мовлення». Текстові категорії. Типологія текстів. Значення тексту в комунікації.

Тема 11. Управління комунікативними процесами

Сутність комунікативного акту. Прагматичні аспекти комунікації. Компоненти комунікативного акту, пов'язані з учасниками спілкування. Типи комунікаторів. Гендерні аспекти спілкування. Комунікативні інтенції, стратегії мовленнєвого спілкування. Мовна і комунікативна компетенція. Комунікативний кодекс.

Тема 12. Моделі масової комунікації: реклама, пропаганда, паблік рілейшнз

Моделі масової комунікації. Поняття про прикладні комунікації. Ключові елементи даного типу комунікації: цільова аудиторія, канал комунікації, метакомунікативні знання, контекст. Семіотичні моделі реклами. Моделі імідж-комунікації і пропаганди. Паблік рілейшнз як комунікативна дисципліна. Методи аналізу масової комунікації. Моделі комунікації в масовій культурі.

Тема 13. Особливості міжкультурної комунікації. Бар'єри міжкультурної комунікації

Поняття культури. Типи культур. Національна мова як компонент бізнес-культури. Поняття «міжкультурна комунікація». Особливості міжкультурної комунікації. Перешкоди і бар'єри міжкультурної комунікації, шляхи їх подолання.

Тема 14. Універсальні та етноспецифічні аспекти мовного спілкування

Основні закони спілкування. Особливості міжособистісного спілкування. Вплив індивідуально-психологічних особливостей на процес ефективного спілкування. Тенденції розвитку сучасного спілкування. Невербальні компоненти спілкування. Ситуативний контекст спілкування. Зворотний зв'язок комунікації.

Вплив національно-культурних чинників на процес спілкування. Ідіоетнічне у мовному спілкуванні. Аспекти мовного коду в міжкультурній комунікації. Національно-культурна символіка. Стереотипи. Національно-культурна специфіка мовленнєвого етикету.

Тема 15. Комунікативні хиби та невдачі

Національні уявлення про простір і час. Національно-культурні цінності. Ієрархічні відносини в різних культурах. Різні культури – різні правила обміну інформацією. Невербальні знаки. Культурні стереотипи і асоціації. «Зони чутливості» в різних культурах.

Тема 16. Міжкультурна комунікація і вивчення іноземних мов

Мовна картина світу. «Культурна мапа» Європи. Вивчення іноземних мов як спосіб подолання комунікативних хиб та невдач.

Тема 17. Соціально-психологічні основи ділової взаємодії.

Бізнес-комунікація

Поняття про вербальні і невербальні контакти. Чинники ефективності мовного спілкування. Спілкування і взаємодія. Психічні типи людей. Психологічні механізми взаємодії ділових партнерів. Критерії об'єктивної оцінки партнера. Експектація. Емпатія. Стилі керівництва. Форми ділового спілкування. Презентація як засіб поширення ділової інформації.

Тема 18. Особливості невербальної комунікації

Взаємозв'язок вербальних і невербальних засобів спілкування. Типові якості особистості та притаманні їм невербальні ознаки. Паралінгвістика як наука. Фонація. Кінесика. Правила просторової організації. Жести у системі невербальних засобів комунікації. Види жестів. Інші невербальні засоби комунікації.

Тема 19. Комунікативні технології

Соціологічні і психологічні моделі комунікації. Політичні технології: основні поняття. Поняття про перформанс. Зв'язки з громадськістю. Релігійні технології.

Тема 20. Теорія переговорів

Поняття про переговори. Гарвардська модель переговорів. Умови, необхідні для успішного ведення переговорів. Перешкоди у веденні переговорів. Методика ведення переговорів: активне слухання, підтвердження точки зору, співпереживання, варіанти вибачень. Головні показники успішності переговорів. «Примусова» дипломатія. Суперечка як словесне змагання. З історії розвитку мистецтва ведення суперечки. Різновиди суперечок. Етичні норми ведення суперечки. Роль суперечки в діловому спілкуванні.

Структура навчальної дисципліни.

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача вищої освіти, годин
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність поняття «мовна комунікація»; - загальні характеристики мовної комунікації, - ключові підходи до розуміння комунікації як процесу; - актуальні проблеми і напрямки досліджень; - методи теорії мовної комунікації. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виділяти категорії мовної комунікації; - визначати і аналізувати взаємозв'язки теорії мовної комунікації з іншими галузями знань. 	<p>Тема 1. Теорія мовної комунікації як наука і навчальна дисципліна</p> <p style="text-align: center;"><i>Лекція № 1.</i></p> <p style="text-align: center;"><u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, категорії, предмет і завдання теорії мовної комунікації. 2. Методи теорії мовної комунікації. 3. Взаємозв'язки теорії мовної комунікації з іншими галузями знань. <p>Література</p> <p>Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 8, 11, 12, 13, 15, 17, 23, 24 Інтернет-ресурси: 29, 31, 34</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Вивчення та доповнення теоретичного матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття, актуалізація знань з дисциплін, які вивчалися раніше. Розробити 10 тестових завдань за матеріалами теми «Теорія мовної комунікації як наука і навчальна дисципліна».</p>	3
	<p style="text-align: center;"><i>Практичне заняття № 1.</i></p> <p style="text-align: center;"><u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія комунікації як соціально-наукове знання. 2. Основні галузі комунікативістики. 3. Прикладні аспекти теорії мовної комунікації. 	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ключові підходи до визначення етапів розвитку теорії мовної комунікації; - особливості кожного етапу розвитку дисципліни; - передумови виникнення вчень про мовленнєву діяльність; - тенденції розвитку досліджень мовної комунікації; 	<p>Тема 2. Етапи становлення і розвитку теорії мовної комунікації</p> <p style="text-align: center;"><i>Лекція № 2.</i></p> <p style="text-align: center;"><u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія мовної комунікації як інтерлінгвістична дисципліна. 2. Етапи становлення теорії мовної комунікації. <p>Література</p> <p>Основна: 1, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 8, 11, 12, 13, 15, 17, 23, 24 Інтернет-ресурси: 29, 31, 34</p>	2

<p>- внесок вітчизняної лінгвістичної школи у вивчення мовної комунікації.</p> <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати особливості кожного етапу розвитку теорії мовної комунікації; - аналізувати сучасний стан вітчизняної і світової теорії мовної комунікації; - відстежувати історичний розвиток теорії мовленнєвої діяльності; - характеризувати особливості кожного історичного етапу досліджень; - аналізувати внесок інших наук у розвиток теорії мовної комунікації. 	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Вивчення та доповнення теоретичного матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття, актуалізація знань з дисциплін, які вивчалися раніше. Підготувати доповідь-презентацію на одну із запропонованих тем: «Комунікація як інформаційна трансмісія», «Психологізація досліджень комунікації», «Комунікація як соціальний процес», «Система комунікації у Давньому Римі», «Система комунікації у Давній Греції», «Дослідження мовленнєвої комунікації на Давньому Сході».</p>	7
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ключові підходи до розуміння комунікації як процесу; - місце і значення комунікації в структурі людської цивілізації; - загальні характеристики різних видів комунікації; - сутність понять «інформаційне суспільство», «комунікативна технологія»; - загальні характеристики інформаційного простору; - головні ознаки і особливості масової комунікації; - основні функції технічних засобів спілкування; - значення спілкування в життєдіяльності людини. 	<p><i>Практичне заняття № 2.</i> <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка розуміння феномену людської комунікації. 2. Періодизація теорії мовної комунікації. 3. Особливості кожного етапу розвитку теорії мовної комунікації. 	2
	<p><i>Практичне заняття № 3.</i> <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Витоки теорії мовленнєвої діяльності. 2. Античні і середньовічні підходи до вивчення мовленнєвої діяльності. 3. XIX століття у вивченні мовленнєвої діяльності. 4. Вивчення мовленнєвої діяльності у XX столітті. 5. Актуальні питання мовної комунікації на сучасному етапі. 	2
	<p>Тема 3. Комунікація в структурі людської цивілізації <i>Лекція № 3.</i> <u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комунікація як процес. 2. Загальні характеристики комунікації. 3. Поняття про моделі комунікації. <p>Література Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 9, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 23, 24, 25, 26 Інтернет-ресурси: 29, 31, 32, 34</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Вивчення і доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття з використанням оригінальних англomовних джерел. Підготувати доповідь-презентацію на одну із запропонованих тем: «Спілкування - невід'ємна частина життєдіяльності особистості», «Що день прийдешній нам готує?».</p>	8

Вміти: - аналізувати особливості різних видів комунікації; - аналізувати особливості інформаційного суспільства; - аналізувати значення комунікативних технологій; - характеризувати різні засоби ділового спілкування; - аналізувати етапи становлення особистості комунікатора.	Практичне заняття № 4. <u>Питання до заняття</u> 1. Види комунікації. 2. Комунікативний простір. 3. Основні моделі комунікації.	2
	Практичне заняття № 5. <u>Питання до заняття</u> 1. Поняття про інформаційне суспільство, інформаційний простір і масову комунікацію. 2. Зміни комунікативних технологій та їх значення в інформаційному суспільстві. 3. Технічні засоби спілкування, їх вплив на розвиток комунікативних процесів в інформаційному суспільстві.	2
Знати: - сутність понять «риторика», «ділова риторика»; - загальні характеристики ділової риторики; - основні характеристики факторів комунікації і їх вплив на процес спілкування; - різницю між демократичною і ієрархічною комунікацією, вербальною і візуальною. Вміти: - визначати тип комунікації; - аналізувати особливості комунікативного і мета-комунікативного повідомлення; - аналізувати особливості усної і письмової комунікації.	Тема 4. Структура теорії мовної комунікації та її понятійний апарат Лекція № 4. <u>План лекції</u> 1. Фактори процесу комунікації. 2. Типи каналів комунікації. 3. Дихотомії процесу комунікації. Література Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 8, 11, 13, 15, 23 Інтернет-ресурси: 29, 30, 32	2
	Самостійна робота Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу, самостійний аналіз факторів комунікації. Розробити 10 тестових завдань за матеріалами теми «Структура теорії мовної комунікації та її понятійний апарат».	4
	Практичне заняття № 6. <u>Питання до заняття</u> 1. Риторика як наука і мистецтво. Предмет, об'єкт, мета вивчення ділової риторики. 2. Зміст та структура поняття «комунікативний процес». 3. Сутність поняття «комунікативний шум»	2
Знати: - ключові підходи до визначення комунікативного акту; - основні складові комунікативного акту.	Тема 5. Комунікативний акт як функціональна одиниця комунікативного процесу Практичне заняття № 7. <u>Питання до заняття</u> 1. Поняття про комунікативний акт. 2. Складові комунікативного акту. 3. Мовлення як лінгвістичний компонент комунікативного акту.	2

Вміти: - характеризувати компоненти комунікативного акту; - аналізувати зміст конституації; - визначати типи контексту; - аналізувати мовлення як лінгвістичний компонент комунікативного акту.	Література Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 7, 8, 11, 13, 15, 23 Інтернет-ресурси: 29, 30, 32	
	<i>Самостійна робота</i> Узагальнення матеріалу практичного заняття, опрацювання першоджерел. Підготовка реферативного повідомлення.	4
Знати: - структуру мовної особистості; - специфіку комунікативної ролі і комунікативного статусу; - особливості комунікативного типу. Вміти: - визначати комунікативну роль і комунікативний статус; - визначати комунікативний тип; - аналізувати різні складові мовної особистості; - складати комунікативний паспорт особистості.	Тема 6. Структура мовної особистості як учасника комунікативного процесу Практичне заняття № 8. <u>Питання до заняття</u> 1. Комунікативна складова мовної особистості. 2. Комунікативна роль і комунікативний статус. 3. Комунікативний тип. Література Основна: 1, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 7, 8, 11, 13, 15, 23 Інтернет-ресурси: 29, 30, 32	2
	<i>Самостійна робота</i> Узагальнення матеріалу практичного заняття, опрацювання першоджерел. Підготовка реферативного повідомлення.	4
Знати: - особливості процесу висловлювання; - перехід до акустичного й графічного мовлення; - проблеми, пов'язані з процесом сприймання мовлення; - особливості процесу слухання. Вміти: - аналізувати різні етапи мовленнєвого акту; - виділяти види мотивації мовлення; - аналізувати роль продукування мовленнєвого повідомлення;	Тема 7. Продукування та сприймання мовлення у спілкуванні Лекція № 5. <u>План лекції</u> 1. Поняття про мовленнєвий акт. 2. Моделі, етапи і рівні породження мовлення. Література Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 7, 8, 11, 13, 15, 23 Інтернет-ресурси: 29, 30, 32	2
	<i>Самостійна робота</i> Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Розробити зразки слайдів за матеріалами теми «Продукування мовлення у спілкуванні».	8
	Практичне заняття № 9. <u>Питання до заняття</u> 1. Сутність та компоненти мовленнєвого акту. 2. Теорії породження мовлення.	2

<p>- аналізувати роль сприймання мовленнєвого повідомлення;</p> <p>- виявляти переваги і недоліки мовного спілкування, що спричинені білінгвізмом.</p>	<p>Практичне заняття № 10. <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Моделювання процесу сприймання мовлення. 2. Зворотний зв'язок. 3. Слухання і його роль у комунікації 	2
<p>Знати:</p> <p>- сутність поняття «мовленнєва діяльність»;</p> <p>- особливості кожного виду мовленнєвої діяльності;</p> <p>- дихотомію усне/писемне мовлення;</p> <p>- дихотомію монологічне /діалогічне мовлення.</p> <p>Вміти:</p> <p>- виявляти глобальне, детальне, критичне аудіювання;</p> <p>- визначати особливості рефлексивного слухання;</p> <p>- оцінювати ефективність монологу, діалогу, полілогу в конкретній комунікативній ситуації;</p> <p>- характеризувати особливості внутрішньої і зовнішньої мови.</p>	<p>Тема 8. Види мовлення як діяльності Лекція № 6. <u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про мовленнєву діяльність. 2. Культура мовленнєвої діяльності. 3. Види мовленнєвої діяльності. <p>Література Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 7, 8, 11, 13, 15, 23 Інтернет-ресурси: 29, 30, 32</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Вивчення і доповнення матеріалів лекції. Самостійний аналіз видів мовлення. Розробити зразки слайдів за матеріалами теми «Види мовлення як діяльності».</p>	4
	<p><i>Практичне заняття 11. Діалог і його організація</i> <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи вибудови діалогу. 2. Класифікація діалогів. 3. Засоби організації діалогу. 	2
<p>Знати:</p> <p>- сутність поняття «дискурс»;</p> <p>- основні підходи до розуміння дискурсу;</p> <p>- типи дискурсу.</p> <p>Вміти:</p> <p>- визначати особливості дискурсу і мовленнєвого жанру;</p> <p>- аналізувати науковий, педагогічний і політичний дискурси.</p>	<p>Тема 9. Дискурс як глобальна одиниця організації мовного коду в комунікації Лекція № 7. <u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про дискурс. 2. Мовленнєвий жанр. 3. Типи дискурсу. <p>Література Основна: 1, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 7, 8, 11, 13, 15, 23 Інтернет-ресурси: 29, 30, 32</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Узагальнення матеріалу лекційного заняття, опрацювання першоджерел, підготовка до практичного заняття. Підготовка реферативного повідомлення.</p>	4
	<p>Практичне заняття № 12. <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науковий дискурс. 2. Педагогічний дискурс. 3. Політичний дискурс. 	2

<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність поняття «текст»; - особливості кожного типу текстів; - значення тексту в комунікації. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати основні підходи до тлумачення тексту; - характеризувати текстові категорії. 	<p>Тема 10. Текст як результат і одиниця комунікації</p> <p>Лекція № 8.</p> <p><u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні підходи до тлумачення тексту. 2. Співвідношення понять «дискурс» - «текст» - «мовлення». 3. Типологія текстів. <p>Література</p> <p>Основна: 1, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 7, 8, 11, 13, 15, 23 Інтернет-ресурси: 29, 30, 32</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Узагальнення матеріалу лекційного заняття, опрацювання першоджерел, підготовка до практичного заняття. Підготовка реферативного повідомлення.</p>	4
	<p>Практичне заняття № 13.</p> <p><u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про текстові категорії. 2. Зв'язність як категорія тексту. 3. Категорія цілісності. 	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність понять «комунікативний акт», «комунікативний процес»; - значення кожного компоненту комунікативного акту для ефективності мовного спілкування; - значення мовної компетенції комунікаторів в процесі спілкування. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати прагматичні аспекти спілкування; - обґрунтовувати основні положення комунікативного кодексу; - визначати комунікативні інтенції; - аналізувати стратегії мовленнєвого спілкування. 	<p>Тема 11. Управління комунікативними процесами</p> <p>Практичне заняття № 14.</p> <p><u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про комунікативний акт. 2. Компоненти комунікативного акту. 3. Мовна і комунікативна компетенція. 4. Прагматичні аспекти комунікації. 5. Гендерні аспекти спілкування. <p>Література</p> <p>Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 7, 8, 11, 13, 15, 23 Інтернет-ресурси: 29, 30, 32</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Вивчення і доповнення матеріалів лекції. Самостійний аналіз компонентів комунікативного акту. Підготувати доповідь-презентацію на одну із запропонованих тем: «Детектив як комунікація», «Мильна опера» як комунікація, «Анекдот як комунікація».</p>	4

<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості моделей масової комунікації; - тенденції розвитку прикладних комунікацій; - природу рекламних комунікацій; - сутність пропагандистських і іміджевих моделей комунікації. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати ключові елементи прикладних комунікацій (цільова аудиторія, канал комунікації, метакомунікативні знання, контекст); - застосовувати методи аналізу масової комунікації; - виявляти критерії масової культури. 	<p>Тема 12. Моделі масової комунікації: реклама, пропаганда, паблік рілейшнз Лекція № 9. <u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про моделі масової комунікації. 2. Поняття про прикладні комунікації. 3. Моделі імідж-комунікації і пропаганди. <p>Література Основна: 1, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 8, 9, 11, 12, 17,18, 19, 20, 24, 28 Інтернет-ресурси: 31, 32, 34</p>	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність поняття «культура» з точки зору теорії мовної комунікації; - сучасні тенденції зіставного вивчення культур; - роль міжкультурної комунікації в сучасному світі; - причини виникнення бар'єрів міжкультурної комунікації. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати особливості кожного типу культури; - аналізувати різні види перешкод в процесі міжкультурного спілкування; 	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Вивчення і доповнення матеріалів лекції, підготовка до практичного заняття. Підготувати доповідь-презентацію на одну із запропонованих тем: «Особливості телевізійних новин як комунікації», «Комунікативний аналіз телевізійної реклами», «Міфологія американського кіно», «Імідж політичної партії».</p>	4
	<p>Практичне заняття № 15. <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Моделі комунікації в масовій культурі. 2. Семіотичні моделі реклами. 3. Паблік рілейшнз як комунікативна дисципліна. 	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність поняття «культура» з точки зору теорії мовної комунікації; - сучасні тенденції зіставного вивчення культур; - роль міжкультурної комунікації в сучасному світі; - причини виникнення бар'єрів міжкультурної комунікації. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати особливості кожного типу культури; - аналізувати різні види перешкод в процесі міжкультурного спілкування; 	<p>Тема 13. Особливості міжкультурної комунікації. Бар'єри міжкультурної комунікації Лекція № 10. <u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття культури. Типи культур. 2. Поняття про міжкультурну комунікацію. 3. Особливості міжкультурної комунікації. 4. Перешкоди і бар'єри міжкультурної комунікації. Шляхи подолання бар'єрів міжкультурної комунікації. <p>Література Основна: 1, 2, 3, 4, 6 Додаткова: 8, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 21 Інтернет-ресурси: 32, 33, 34</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції: класифікація типів культур, підбір ілюстративного матеріалу.</p>	4

<p>- оцінювати і аналізувати різні шляхи подолання бар'єрів міжкультурної комунікації.</p>	<p>Практичне заняття № 16. <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перешкоди і бар'єри міжкультурної комунікації. 2. Шляхи подолання бар'єрів міжкультурної комунікації. 	<p>2</p>
<p>Знати: - методологію вивчення законів спілкування; - вплив індивідуально-психологічних особливостей на процес ефективного спілкування; - ситуативний контекст спілкування; - особливості етноспецифічних аспектів мовного спілкування; - параметри вияву вербальних і невербальних особливостей міжкультурної комунікації.</p> <p>Вміти: - оцінювати комунікативні акти з позицій законів спілкування; - виокремлювати невербальні компоненти спілкування; - прогнозувати і аналізувати зворотний зв'язок комунікації; - диференціювати універсальні та етноспецифічні аспекти мовного спілкування; - аналізувати національно-культурну символіку; - характеризувати національно-культурні стереотипи.</p>	<p>Тема 14. Універсальні та етноспецифічні аспекти мовного спілкування Лекція № 11. <u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні закони спілкування. 2. Особливості міжособистісного спілкування. 3. Тенденції розвитку сучасної комунікації. <p>Література Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 8, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 21 Інтернет-ресурси: 32, 33, 34</p>	<p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота</i> Узагальнення матеріалу лекційного заняття, підготовка до практичного заняття, відбір ілюстративного матеріалу. Підготовка реферативного повідомлення. Розробити зразки слайдів за матеріалами теми «Етноспецифічні аспекти мовного спілкування».</p>	<p>8</p>
	<p>Практичне заняття № 17. <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про артефакти. 2. Поняття про ментефакти. Види ментефактів. 3. Поняття про концепт. 	<p>2</p>
<p>Знати: - сутність поняття «комунікативна хиба»; - причини і наслідки комунікативних невдач; - причини виникнення культурних стереотипів.</p>	<p>Тема 15. Комунікативні хиби і невдачі Лекція № 12. <u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Різні культури – різні правила обміну інформацією. 2. Ієрархічні відносини в різних культурах. 3. Культурні стереотипи і асоціації. 	<p>2</p>

<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляти відображення в мові національних уявлень про простір і час; - визначати мовленнєві ознаки ієрархічних відносин в різних культурах; - оцінювати шляхи подолання «зон чутливості» в різних культурах. 	<p>Література Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 8, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 21 Інтернет-ресурси: 32, 33, 34</p>	
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття, підготовка реферативного повідомлення.</p>	4
	<p>Практичне заняття № 19. <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини виникнення перешкод у міжкультурній комунікації. 2. Міжкультурний конфлікт та його характеристики. 3. Поняття культурного шоку. 	2
	<p>Практичне заняття № 20. <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини виникнення культурних стереотипів. Сутність процесу стереотипізації. 2. Культурні асоціації. 3. Ціннісна картина світу. 	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність поняття «мовна картина світу»; - сутність поняття «комунікативний розрив». <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати елементи мовної картини світу; - виділяти особливості мовного, практичного і культурного комунікативного розриву; - застосовувати знання з іноземної філології, практики перекладу, культурології, лінгвокраїнознавства для подолання комунікативних невдач. 	<p>Тема 16. Міжкультурна комунікація і вивчення іноземних мов Лекція № 13. <u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мовна картина світу. 2. Національні уявлення про простір і час. 3. Національно-культурні цінності. <p>Література Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 8, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 21 Інтернет-ресурси: 32, 33, 34</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Вивчення і доповнення матеріалів лекції, підготовка до практичного заняття. Підготувати доповідь-презентацію на одну із запропонованих тем: «Дозволені/заборонені мовленнєві теми у різних ситуаціях», «Актуальність проблем міжкультурної комунікації в сучасних умовах», «Приховані труднощі мовлення і комунікації».</p>	4
	<p>Практичне заняття № 21. <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про комунікативний розрив. 2. Вивчення іноземних мов як спосіб подолання комунікативних хиб і невдач. 3. Переклад як особливий вид міжкультурної комунікації. 	2

<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - умови ефективної взаємодії у діловому спілкуванні; - сутність понять «етносоціоніка», «етнопсихіка», «соціотип». - сутність поняття «корпоративна культура»; - особливості кожного стилю керівництва; - особливості тестування як методу оцінки партнера; - основні прийоми організації успішної презентації. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати різні типи корпоративної культури; - характеризувати різні стилі керівництва, визначати їхні характерні ознаки; - нейтралізувати недоліки, притаманні різним типам співрозмовників, під час ділової розмови. 	<p>Тема 17. Соціально-психологічні основи ділової взаємодії. Бізнес-комунікація Лекція № 14. <u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні механізми взаємодії ділових партнерів. 2. «Корпоративна» культура. 3. Ієрархічні відносини всередині компанії. <p>Література Основна: 1, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 8, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 21, 22 Інтернет-ресурси: 32, 33, 34</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Узагальнення матеріалу лекції і практичного заняття, відбір ілюстративного матеріалу. Підготувати доповідь-презентацію на одну із запропонованих тем: «Складові іміджу політичного лідера», «Дискусія в діловому спілкуванні», «Доповідь і промова як види ділового спілкування».</p>	4
	<p>Практичне заняття № 22. <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стилi керівництва. 2. Форми ділового спілкування. 3. Презентація як засіб поширення ділової інформації. 	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - роль невербальних каналів на початку спілкування; - основні засади паралінгвістики як науки; - значення інтонації як найбільш складного явища серед фонаційних особливостей мови. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати типові якості особистості з поглядів паралінгвістики; - виділяти мімічні знаки, характеризувати їхнє значення; - жести-табу в різних культурах. 	<p>Тема 18. Особливості невербальної комунікації Лекція № 15. <u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Взаємозв'язок вербальних і невербальних засобів спілкування. 2. Паралінгвістика як наука. 3. Фонація. Кінесика. Жести. <p>Література Основна: 1, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 8, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 21 Інтернет-ресурси: 32, 33, 34</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття, відбір ілюстративного матеріалу, підготовка реферативного повідомлення.</p>	4
	<p>Практичне заняття № 23. <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уміння читати мову несловесного зв'язку – умова ефективного спілкування. 2. Правила просторової організації. 3. Значення візуального контакту. 	2

<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність поняття «ритуал»; - особливості комунікативної кампанії в галузі публік рілейшнз; - особливості кризових комунікацій; - головні поняття зі сфери релігійних комунікацій. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати перформанс як повідомлення у просторі; - характеризувати особливості і типи соціальних драм; - виділяти ознаки кризових ситуацій. 	<p>Тема 19. Комунікативні технології Лекція № 16. <u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про соціологічні і психологічні моделі комунікації. 2. Політичні технології: основні поняття. 3. Особливості кризових комунікацій. <p>Література Основна: 1, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 9, 10, 12, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 28 Інтернет-ресурси: 32, 33, 34</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції: класифікація моделей комунікації, підбір ілюстративного матеріалу. Підготувати доповідь-презентацію на одну із запропонованих тем: «Демонстрація як комунікація», «Комунікативні дії в роботі прес-служб», «Аналіз висвітлення однієї події різними ЗМІ».</p>	4
	<p>Практичне заняття № 24. <u>Питання до заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про перформанс. 2. Соціальні драми. 3. Релігійні комунікації. 	2
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність поняття «переговори»; - переговори як єдиний метод досягнення згоди; - проблеми ефективності спілкування; - сутність поняття «суперечка»; - еволюцію суперечки в історії теорії мовної комунікації; - особливості різних видів суперечки. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати психологічно м'який підхід до переговорів; - характеризувати психологічно жорсткий підхід; - здійснювати аналіз існуючих інтересів; 	<p>Тема 20. Теорія переговорів Лекція № 17. <u>План лекції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про переговори. 2. Методика ведення переговорів. 3. Загальні засади успішного ведення переговорів. <p>Література Основна: 1, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 9, 10, 12, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 28 Інтернет-ресурси: 32, 33, 34</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p>Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття, відбір ілюстративного матеріалу. Підготовка реферативного повідомлення.</p>	4
	<p>Практичне заняття № 25. <u>План заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суперечка як словесне змагання. 2. З історії розвитку ведення суперечки. 3. Різновиди суперечки. 4. Роль суперечки в діловому спілкуванні. 	2

<ul style="list-style-type: none"> - долати проблеми, що заважають успішному веденню переговорів; - виділяти головні ознаки ділової суперечки; - аналізувати способи ведення суперечки. 	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 26.</p> <p style="text-align: center;"><u>План заняття</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні характеристики «м'якого» підходу до ведення переговорів. 2. Основні характеристики «жорсткого» підходу до ведення переговорів. 3. Особливості Гарвардської моделі переговорів. 	2
ВСЬОГО:		180 / 6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. К., 2009.
2. Вуколова В.О. *Основи теорії мовної комунікації : опорний конспект лекцій*. Вінниця: ВРВ ВТЕІ КНТЕУ, 2017.
3. Габідулліна А.Р., Жарикова М.В. *Основи теорії мовленнєвої комунікації: Навчальний посібник для вузів*. Горлівка, 2005.
4. Селіванова О.О. *Основи теорії мовної комунікації: підруч.* Черкаси, 2011.
5. Семенюк О.А., Паращук В.Ю. *Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб.* К., 2011.
6. Яшенкова О.В. *Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб.* К., 2010.

Додаткові

7. Абрамович С.Д., Чікарьова М.Ю. *Мовленнєва комунікація: Підручник*. К., 2004.
8. Беркешук І.С., Дзюбак Н.М. *Основи теорії мовної комунікації: Навч.-метод. посібник*. Кам'янець-Подільський, 2019.
9. Василик М.А. *Основы теории коммуникации*. М., 2007.
10. Вилсон Г., Маккафлин К. *Язык жестов*. СПб., 2000.
11. Габідулліна А.Р., Андрієнко Г.П., Кузема Н.В. *Основи теорії мовної комунікації: Навчальний посібник*. Донецьк, 2000.
12. Гнатюк О.Л. *Основы теории коммуникации: учеб. пособие*. М., 2017.
13. Дегтярьова К.В. *Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб.* Полтава, 2012.
14. Зубенко Л.Г., Немцов В.Д. *Культура ділового спілкування*. К., 1999.
15. Косенко Ю.В. *Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб.* Суми, 2011.
16. Манакін В.М. *Мова і міжкультурна комунікація*. К., 2012.
17. *Основы теории коммуникации: учебник и практикум для академического бакалавриата / под ред. Т.Д.Венедиктовой, Д.Б.Гудкова*. М., 2019.
18. Почепцов Г.Г. *Коммуникативные технологии двадцатого века*. М., 2002.
19. Почепцов Г. Г. *Теорія комунікації*. К., 1999.
20. Сердюк О.П. *Основи управління комунікативним процесом: Підручник*. К., 1998.
21. Стахів М. *Український комунікативний етикет: навч.-метод. посібник*. К., 2008.
22. Шапошникова І. В. *Ділова риторика*. Херсон, 2004.
23. Шевченко І.С. *Введение в теорию языковой коммуникации: Учеб. пособ.* Х., 2007.
24. *Communication Theory / ed. by C.David Mortensen*. N.Y., 2017.
25. Croucher S. *Understanding Communication Theory: A Beginner's Guide*. New Zealand, 2015.
26. *Encyclopedia of Communication Theory / ed. by S.W.Littlejohn, K.A.Foss*. Thousand Oaks, 2009.
27. Griffin Em. *A First Look at Communication Theory*. McGraw-Hill, 2001.
28. Holmes D. *Communication Theory: Media, Technology and Society*. Thousand Oaks, 2005.

Интернет-ресурси

29. www.mova.info
30. www.rozum.org.ua
31. www.communicationtheory.org/
32. www.g2.com/articles/communication-theory
33. <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/14682885>
34. <https://levesque.medium.com/communication-theory-da71e424aa3d>
35. www.healthknowledge.org.uk/public-health-textbook/organisation-management/5a-understanding-itd/effective-communication